

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:2165

av Shadiye Heydari m.fl. (S)

Folkomröstning om självbestämmande i södra Kurdistan
och norra Irak

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige bör stödja kraven på en folkomröstning om självstyre för irakiska Kurdistan.

”En rättvis värld är möjlig”

Den 10 december 1948 publicerades den globala deklARATIONEN om mänskliga fri- och rättigheter. I deklARATIONEN stod det om frihet och oberoende för förtryckta nationer och länder. Att alla nationer har lika värde och att de har rätt till självbestämmanderätt utan att särskiljas utifrån hudfärg, kön, språk eller religion. DeklARATIONEN tog också fasta på de grundläggande rättigheterna som ett liv i frihet och att leva sida vid sida i fred och harmoni.

Rätten till självbestämmande betecknas i den internationella ordningen om den lagliga rätten för människor att bestämma över sitt eget land och öde.

Kurderna är den fjärde största folkgruppen i Mellanöstern och lever i ett område som är delat mellan Turkiet, Irak, Iran och Syrien. Enligt olika faktaunderlag består den kurdiska befolkningen av mellan 30 och 40 miljoner människor och är den största etniska gruppen i världen utan ett eget land.

Efter första världskriget

I augusti 1920 undertecknades det för kurderna viktiga och historiska Sèvres-avtalet/fördraget av västmakterna i Paris.

Sèvres-avtalet/fördraget är viktigt för kurderna då det i artiklarna 62–64 framgår att om majoriteten av kurderna önskade sin självständighet så skulle FN-förbundet tillgodose önskemålet. Hade västvärlden följt detta fördrag hade kurderna idag haft ett eget land och tusentals kurder i Iran, Irak, Turkiet och Syrien skulle undgått att dödas enbart av det skälet att de var kurder eller verkade för nationella politiska rättigheter.

Tyvärr höll inte världen sitt löfte till det kurdiska folket. Ett par år efter Sevres-avtalet/fördraget undertecknades Lausannefördraget som innebar en radikal kursändring som resulterade i att man fråntog kurderna alla deras rättigheter som människor. Genom fördraget krossades kurdernas drömmar om en självständig stat. Västmakterna offrade kurdernas önskemål, känslor och tankar för att stärka länderna i Mellanöstern (Iran, Irak, Turkiet och Syrien).

Ett hopp tänds i norra Irak/södra Kurdistan

Irakiska Kurdistan även kallat dödra Kurdistan/Bashur är en federal region i norra Irak. Efter Gulfkrigets slut 1991 fick södra Kurdistan skydd av USA samt Förenta nationerna. Kurderna fick skydd i form av en flygförbudszon över regionen. Där fick de möjlighet till ett fritt utrymme där sedan den nya autonomin tog form.

Den 19 maj 1992 hölls det första allmänna valet i kurdisk historia. Mot slutet av 1990- och början av 2000-talet enades de kurdiska partierna och under Irakkriget bildades en gemensam region känd som KRG, Kurdistans regionala regering. Irak omformades till en federal stat och södra Kurdistan blev en självständig federal enhet. Den kurdiska regionala regeringen har målmedvetet arbetat med statsbyggande åtgärder och att bygga upp regionen och städerna. Man har lyckats upprätthålla stabilitet ur ett säkerhetsperspektiv. Man jobbar intensivt med demokratiseringen av regionen, utvecklingsfrågor och näringsliv. I regionen återfinns flera länders konsulat och man har många gemensamma projekt. Den gemensamma uppfattningen är att detta är en stabil region med goda framtidsutsikter. Detta är oerhört positivt för folket, för de fria kurdernas skull. Regionen är ett föredöme i området och det är dags att man återupptar intentionerna i det första Sevresavtalet/fördraget.

Nu är det dags för det kurdiska folket att få möjlighet att bestämma om sin framtid genom en folkomröstning. För att möjliggöra detta krävs det att man från det internationella samfundet stöttar en sådan folkomröstning som kurderna i irakiska Kurdistan deklarerat att de tänker genomföra.

Roza Güclü Hedin (S)

Johan Büser (S)

Lawen Redar (S)

Arhe Hamednaca (S)

Leif Nysmed (S)

Serkan Köse (S)